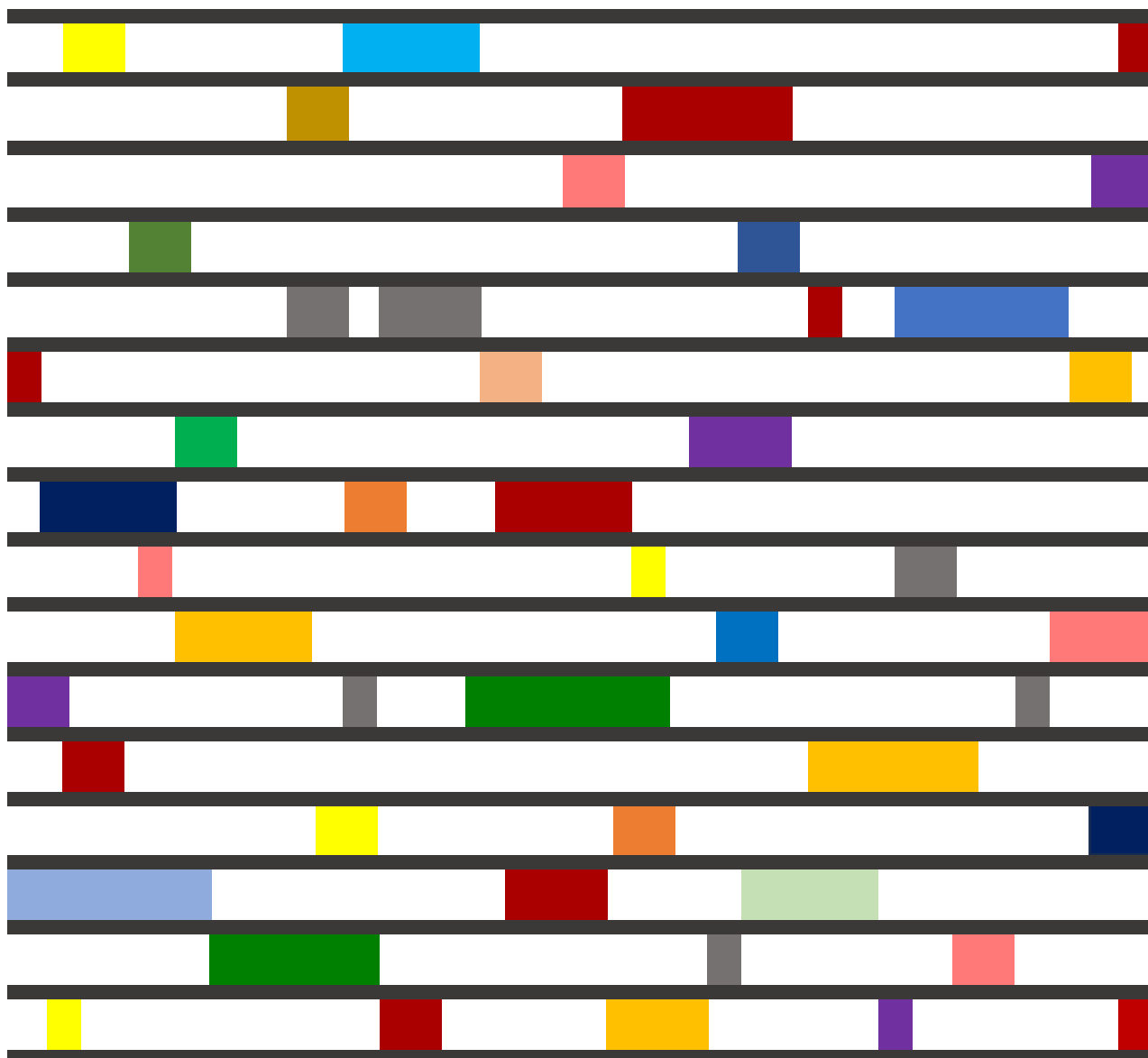

MEDLEMSBLAD FOR VENNER AF KUNSTMUSEET I TØNDER
BLAD NUMMER 59, AUGUST 2024

VENNER AF KUNSTMUSEET I TØNDER

Kære medlemmer,

Sommeren går på hæld, og jeg håber I har haft mulighed for at nyde den danske sommer og er klar til et aktivt efterår.

Vi lægger ud med en foredragsrække om Fynboerne, og som finale på foredragene inviterer vi søndag den 24. november på ekskursion til Johannes Larsen Museet i Kerteminde - husk det er først-til-mølle-princippet, så vær klar med jeres tilmeldinger til turen.

Ved seneste generalforsamling omtalte jeg sidste års Kulturkonference, der havde været en interessant dag i kulturens navn. Husk første tirsdag i november, hvor dette års Kulturkonference finder sted.

Om foredragene, ekskursionen og Kulturkonferencen kan I læse mere inde i bladet.

Med bladet her modtager I også dette års medlemskort. Lidt senere i forhold til udløbsdatoen, der fremgår af det gamle kort, men portoer er så tyngende, at vi har valgt at lade det gamle kort gælde august ud, så vi fremover sparer en ekstra portoudgift.

Næste år vil vi blive mødt med den positive udfordring, at museet står over for en total ombygning, og derfor må lukke helt ned fra, som det ser ud pt., marts måned 2025. Det er jo selvfølgelig også en udfordring for vores forening at fastholde momentum og medlemmer. Men, glæd jer allerede nu, vi er i fuld gang med at planlægge næste års aktiviteter og der bliver nok at se til. De kommer af gode grunde ikke til at foregår på museet, men i egnede omgivelser alt efter arrangementet.

Vi og vores kollegaer i Tønder Museums Vennekreds har været i dialog med Museum Sønderjylland (MSJ) for at høre, hvad de kan byde ind med, når museet er lukket ned for besøgende. Her har MSJ været meget imødekommende over for et forslag fra vores side med hensyn til at åbne alle museer i MSJ-regi med gratis entre for medlemmerne af begge foreninger. Så min opfordring går på: Benyt jer af dette enestående tilbud og se og oplev alt det spændende, MSJ har at byde ind med på de øvrige museer.

Snart ses vi til de kommende arrangementer, men inden da, husk en anden stor begivenhed står for døren - Tønder Festivalens 50. års jubilæum. I har noget at se frem til i denne sensommer/efterår.

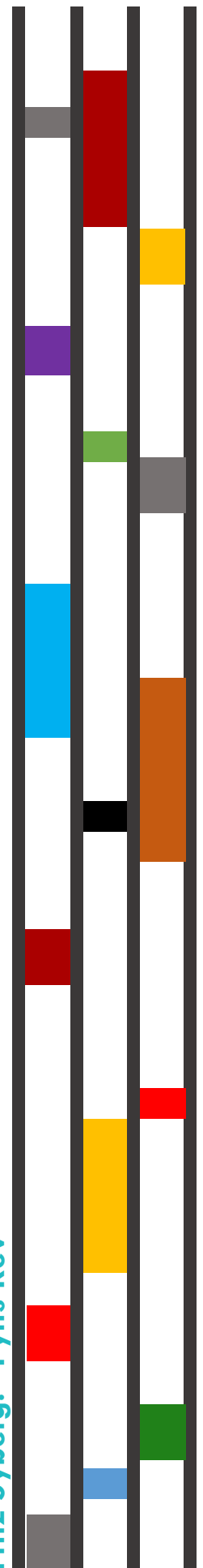
Indtil da, husk at besøge museet og brug nogle timer på udstillingen Res Publica og den flotte og udfordrende opsætning i de store haller.

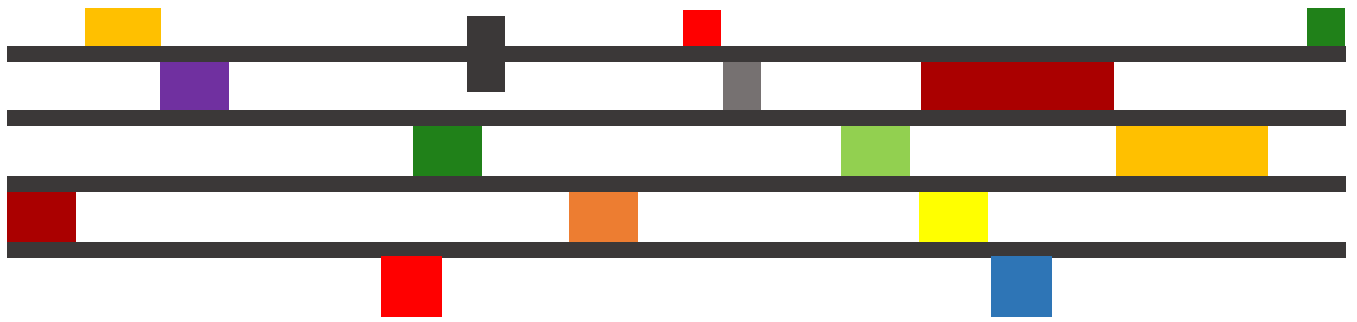
Vi ses snart.

De bedste hilsner
Jesper Steenholdt

Fritz Syberg: "Fyns Rev"

FYNBOERNE

Fynboerne indtager en ganske særlig position i dansk malerkunst i begyndelsen af 1900tallet. Deres særkende er et landskabsmaleri med et egenartet fokus på fauna og flora, men også et for dem helt naturligt absolut nærvær ved alt, hvad der udfolder sig i hverdagslivet.

Deres kolorisme spænder fra intens dybde og fylde i det, der er ved jorden, og en usædvanlig lyssætning i skildring af vejrliget, mens ingen som dem har gjort hvid til en farve.

Deres motivverden rammer tidsånden, hvor det for eksempel handler om en sund krop i et sundt legeme, en vitalisme, der også medfører en øget interesse hos befolkningen for oplevelser i fri luft og nærstudie af naturen.

Fynboernes deraf følgende popularitet er ikke et ønske om at gøre sig populær. De udgør en kunstnerelite, der har det som en absolut nødvendighed at nedfælde observationer fra hverdagslivet og naturen omkring dem, men set fra deres helt egen personlige privilegerede hverdag og ikke vores allesammens.

De er hverken kunstnerkoloni, kunstnergruppe eller kunstnersammenslutning, men har for mændenes vedkommende fælles udgangspunkt i Kristians Zahrtmanns Malerskole og for kvindernes vedkommende fælles privatundervisning og ansættelse på Den kongelige Porcelænsfabrik.

Med generøs økonomisk støtte af konservesfabrikant Mads Rasmussen etablerer de deres helt eget rum med dannelsen af Faaborg Museum for Fynsk Malerkunst, og derfra udvikler det sig gradvist til også at omfatte de kunstnere, der valgte Kerteminde som hjemsted. Trods krav om fast bopæl på Fyn, så samles mange malere om at vise, hvad Fyn inspirerer til, men hovedrollerne indtages af malerne Peter Hansen, Anna Syberg, Fritz Syberg, Alhed Larsen og Johannes Larsen.

Først blev de kaldt Bondemalerne, men senere blev betegnelsen ikke De fynske Malere, men FynBOERNE, hvilket understreger, at der i hvert fald til at begynde med var bopælspligt. Navnet Fynboerne har de dog ikke selv fundet på, men er noget eftertiden har hæftet på dem. Ikke desto mindre er dem fra Fyn helt 'selv hjemme', for de er dem på øen i midten, som er Danmarks have, hvor natten er vor egen og fynsk er det sprog englenerne taler om søndagen.

Venner af Kunstmuseet i Tønder arrangerer en foredragsrække om Fynboerne.

- Foredrag 1   RAMMEN
Foredrag 1 beskæftiger sig med Fynboernes historie. Hvem er de? Hvordan opstår de? Hvad samler dem? Hvad er særlig karakteristisk hos dem og i forhold til deres samtid?
- Foredrag 2   MOTIVERNE
Foredrag 2 ser på Fynboernes motivkredse. Er der forskel på dem i Faaborg og dem i Kerteminde? - og er der forskel på de mandlige versus de kvindelige maleres motivkredse?
- Foredrag 3   LYSET
Foredrag 3 koncentrerer om Fynboernes særlige evne til at indfange lysets arbejde i genstande og natur og dermed en egenartet kolorisme.

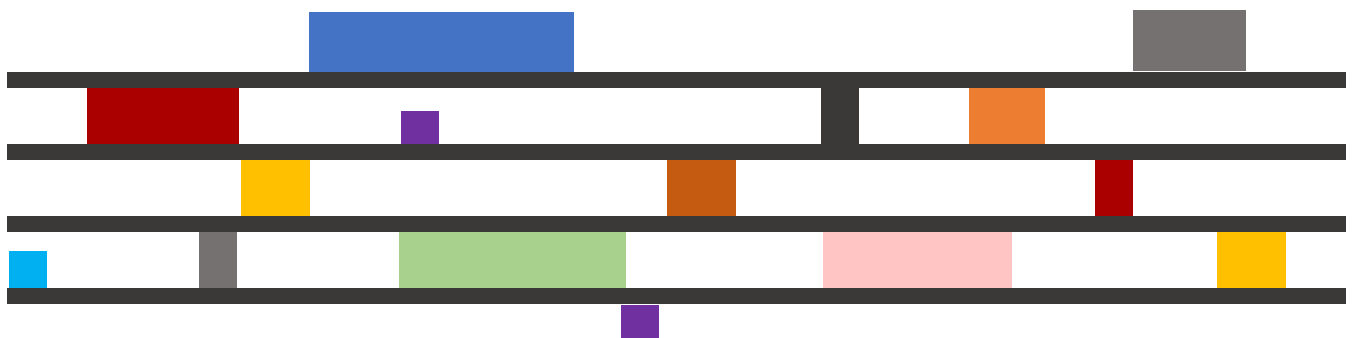
Foredragene er ved kunsthistoriker, mag.art. Ole Jul.

- Foredrag 1:   Tirsdag 24. september 2024 kl. 19:00 - 21:00
Foredrag 2:   Tirsdag 22. oktober 2024   kl. 19:00 - 21:00
Foredrag 3:   Tirsdag 19. november 2024 kl. 19:00 - 21:00

Alle foredrag finder sted i Pumpehuset i Museerne i Tønder.

Samlet pris   250 kr.

Tilmelding: Senest 10. september 2024 til Birgitte Gabs
birgitte@gabs.dk eller telefon **2857 2118**

FRITZ SYBERG

Fritz Syberg er født 1862 i Faaborg og vokset op under meget fattige vilkår. Han bliver forældreløs som 17-årig, men da er han i Faaborg under uddannelse hos malermester og dekorationsmaler Peter Zyrak Hansen.

Efter uddannelsen sparer Fritz Syberg op til at kunne finansiere en uddannelse som kunstmaler, og hans mester, Peter Zyrak Hansen, hjælper ham med anbefalinger, så han i 1884 frekventerer Det Kongelige Danske Kunstakademi i København. Han forlader dog efter kort tid akademiet og bliver i stedet optaget hos De Frie Malerskolels mest søgte lærer, Kristian Zahrtmann.

Men inden han rejser fra Faaborg, har han forelsket sig i chefens datter, Anna Hansen, og heldigvis gengældt. Anna Hansen, der også er uddannet maler hos sin far, forlader for en tid Faaborg og frekventerer i København private malerskoler og ansættes i en periode på Den kongelige danske Porcelænsfabrik. Da hun er tilbage i Faaborg, gifter hun sig med Fritz Syberg og etablerer et værkstedsatelier sammen med ham.

Selvom Anna Syberg er initiativtager til dannelsen af det kommende Faaborg Museum for Fynsk Malerkunst, så forlader hun sammen med sin mand Faaborg på grund af uoverensstemmelser med hendes bror, kunstmaleren Peter Hansen, der ikke mener, at dens slags projekter er egnet for kvinder.

Parret formår at afsætte så mange af deres værker, at det finansierer et treårigt ophold i Italien og køb af et hus, Poppelhuset i Svinninge midt i Svanninge Bakker. Her stifter de bekendtskab med andre kunstnere, blandt andre Alhed Warberg, der senere gifter sig med kunstmaleren Johannes Larsen og bosætter sig i Kerteminde. Anna og Fritz Syberg følger senere med og nedsætter sig på Pilegården i udkanten af Kerteminde.

Anna og Fritz Syberg er således medvirkende til, at når man taler om kunstmalerne Fynboerne, så er det forbundet med både Faaborg og Kerteminde.

Fritz Syberg: "Aftenleg i Svanninge Bakker"

"LIVET VIL!"

Venner af Kunstmuseet i Tønder arrangerer søndag den 24. november 2024 en ekskursion til Johannes Larsen Museet i Kerteminde til særudstillingen "Livet vil!" om Fritz Syberg.

Afgang med bus fra Museerne i Tønder	08:30
Frokost på Hotel Tornøe i Kerteminde	11:00
Ankomst til Johannes Larsen Museet	12:00
Omvisning af Hold 1	12:15
Omvisning af Hold 2	13:00
Afgang Johannes Larsen Museet	14:00
Ankomst til Tønder	16:30

Undervejs mod Fyn serveres i bussen lidt til ganen og til halsen og på hjemvejen serveres i bussen kaffe og kage.

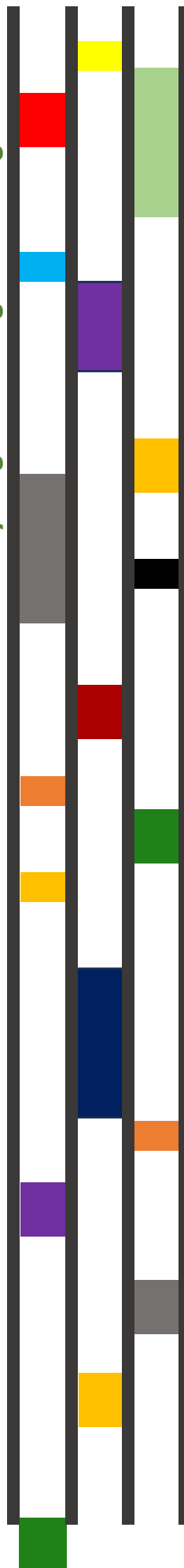
Pris per deltager er 440 kr.

Prisen omfatter transport, serveringer i bussen, frokost med kaffe/the/juice og entrebillet til museet samt omvisninger, der er ved kunsthistoriker, mag. art. Ole Jul.

Maksimum antal deltagere er 50 personer

Tilmelding senest 15. november 2024 til Birgitte Gabs

birgitte@gabs.dk eller telefon 2857 2118

EN DAG RUNDT OM CARL NIELSEN

Vi fortsætter i det fynske, men nu i tonekunstens verden. En dag i selskab med Danmarks nationalkomponist, Carl Nielsen. Og apropos 'dag', så er sangen "Den milde dag er lys og lang" en ud af ca. 300 sange sat i musik af Carl Nielsen, og han indtager da også pladsen som komponisten, der er mest repræsenteret i Højskolesangbogen. Hans sange er ikke kunstsang som for eksempel den tyske lied-form, men derimod sange i en folkelig stil, et tonesprog, der er krøbet ind under huden på de fleste danskere, så det melodiske opleves som absolut dansk.

Carl Nielsen har som komponist også en anden side, idet hans symfoniske værker stiller nogle ganske anderledes krav til lytteren. I symfoniernes åbnes op til menneskesjælens dybder, og de placerer ham internationalt som en af modernismens helt store tonedigtere med for eksempel symfonierne "De fire temperamenter" og "Det udslukkelige". Carl Nielsen er emnet for dette års

KULTURKONFERENCEN I TØNDER

som traditionen tro finder sted første tirsdag i november. Det er lederen af Carl Nielsen Museet i Odense, cand.mag. Ida Marie Vorre, der vil komme rundt om Carl Nielsen som person og som komponist. Sæt derfor kryds i kalenderen tirsdag den 5. november 2024. Du kan læse mere om emnet på www.kulturkonferencen.dk, hvor du også kan tilmelde dig konferencen.

VENNER AF KUNSTMUSEET I TØNDERS BESTYRELSE:

Jesper Steenholdt	formand, facebook- & instagramredaktør
Ole Jul	næstformand, web- & bladredaktør, layouter
Erik Sørensen	kasserer
Anne Mette Friis Petersen	sekretær
Birgitte Gabs	
Elin Grønning	
Heidi Iwersen	

Formand:	j.steenholdt@hotmail.com	2441 0796
Næstformand:	olejul@mail.dk	6169 9839
Kasserer:	leneoge@gmail.com	2256 2795
Sekretær:	ampuldgade@gmail.com	2483 2227

www.vennerafkunst.dk